

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a soudců JUDr. Martiny Vernerové a JUDr. Jiřího Derfla ve věci

žalobce: **Žatecký spolek Handicap z. s.**, IČO: 26595575,
sídlem Stavbařů 2696, 438 01 Žatec,

proti

žalovanému: **Zastupitelstvo Ústeckého kraje**,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalobci se vrací** zaplacený soudní poplatek v částce 2 000 Kč, která bude žalobci vyplacena z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou u zdejšího soudu dne 8. 11. 2021 se žalobce domáhal, aby soud určil, že usnesení Zastupitelstva Ústeckého kraje ze dne 6. 9. 2021, č. j. 025/9Z/2021, bylo nezákonné, aby toto usnesení zrušil a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady řízení. Předmětným usnesením žalovaný rozhodl o vyřazení služeb odborné sociální poradenství (ID 8187057), sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (ID 2266383) a terénní programy (ID 5355584) poskytovatele Žatecký spolek Handicap z. s. (tj. žalobce) ze Základní sítě sociálních služeb Ústeckého kraje (dále jen „základní síť“) k 31. 12. 2021 a vyslovil, že služby nezařazené do základní sítě neobdrží pověření Ústeckého kraje k zajištění dostupnosti poskytování sociálních služeb zařazených do základní sítě s účinností od 1. 1. 2022.
2. Před vlastním projednáním žaloby soud nejprve zkoumal, zda je vůbec dána pravomoc soudů rozhodujících ve správním soudnictví o věci rozhodnout.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

3. Podle § 2 s. ř. s. platí, že „[v]e správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.“ Z § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. vyplývá, že „[s]oudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“).“ Podle písmene c) téhož ustanovení rozhodují soudy ve správním soudnictví také o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu.
4. Z konstrukce citovaných ustanovení, jakož i na ně navazujících ustanovení s. ř. s., vyplývá, že, aby určitá věc spadala do pravomoci soudů rozhodujících ve správním soudnictví, musí se týkat ochrany veřejných subjektivních práv, popř. dalších věcí, o nichž tak stanoví s. ř. s. První otázkou tedy je, zda žalobou napadeným aktem bylo vůbec dotčeno veřejné subjektivní právo žalobce, popř. zda se jedná o „jinou věc“ ve smyslu § 2 s. ř. s., o které se ve správním soudnictví rozhoduje na základě toho, že tak výslovně stanoví s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2004, č. j. 2 As 22/2004-68).
5. V projednávané věci žalovaný rozhodl o vyřazení výše uvedených služeb žalobce ze Základní sítě sociálních služeb Ústeckého kraje. Žalovaný postupoval podle § 95 písm. g) a h) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“), z nichž vyplývá, že kraj zajišťuje dostupnost poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb a určuje síť sociálních služeb na území kraje. V souladu s § 14 odst. 1 a 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „krajské zřízení“) ve spojení s § 35 odst. 1 a odst. 2 písm. d) a w) téhož zákona tak kraj činí v samostatné působnosti. Z výše uvedeného vyplývá, že rozhodování o zajištění dostupnosti sociálních služeb pro občany kraje včetně rozhodování o tom, zda služby určitého poskytovatele sociálních služeb budou zařazeny do základní sítě kraje nebo z této sítě vyřazeny, spadá do samostatné působnosti kraje.
6. Soud zdůrazňuje, že povinností kraje je zajistit dostupnost sociálních služeb v podobě konkretizované zákonem o sociálních službách. Této povinnosti odpovídá veřejné subjektivní právo fyzických osob na zajištění poskytování sociálních služeb podle § 38 zákona o sociálních službách (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2019, č. j. 3 As 151/2016-117, případně nálezy Ústavního soudu 23. 1. 2018, sp. zn. I. ÚS 2637/17). Poskytovatel sociálních služeb je však podle názoru zdejšího soudu pouze prostředníkem mezi krajem a fyzickou osobou, pomocí něhož kraj plní svou povinnost zajistit dostupnost sociálních služeb. Při rozhodování o konkrétní podobě a charakteru sociálních služeb, jakož i při volbě konkrétních kroků k zajištění dostupnosti těchto služeb, má zastupitelstvo kraje širokou míru uvážení s tím, že jeho konečné rozhodnutí závisí na výsledku hlasování demokraticky zvolených zastupitelů kraje. Může se proto jednat o ryze politické rozhodnutí. Zákon o sociálních službách ani krajské zřízení tak podle názoru soudu nezakládají právo poskytovatele sociálních služeb, aby byly jím poskytované služby zařazeny do základní sítě sociálních služeb kraje, resp. aby z této základní sítě nebyly vyřazeny. Lze tedy konstatovat, že takové veřejné subjektivní právo právní řád České republiky nezná.

7. Podle názoru soudu existuje mezi krajem a poskytovatelem sociálních služeb ryze soukromoprávní vztah. Neplní-li kraj v rámci tohoto vztahu své závazky, může se žalobce domáhat ochrany u soudu rozhodujícího v občanském soudním řízení (např. žalobou na plnění). Soud dále podotýká, že vyřazením služeb poskytovaných žalobcem ze základní sítě sociálních služeb nedošlo k omezení žalobce v možnosti poskytovat sociální služby; oprávnění k poskytování sociálních služeb totiž vzniká rozhodnutím o registraci vydaným registrujícím orgánem a zaniká rozhodnutím o zrušení této registrace (srov. § 78 a násl. zákona o sociálních službách). Aktem napadeným žalobou v projednávané věci nedošlo ke zrušení žalobcovy registrace, tudíž může i nadále vykonávat svou činnost v oblasti poskytování sociálních služeb.
8. Soud uzavírá, že poskytovatel sociálních služeb nedisponuje veřejným subjektivním právem, aby jím poskytované služby byly zařazeny do sítě sociálních služeb na území kraje ve smyslu § 95 písm. h) zákona o sociálních službách, resp. aby nebyly z této sítě vyřazeny. Neexistence veřejného subjektivního práva způsobuje, že soud rozhodující ve správním soudnictví nemá pravomoc k tomu, aby o této žalobě rozhodl. Nedostatek pravomoci soudu představuje neodstranitelný nedostatek podmínky řízení, a proto soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.
9. Z důvodu odmítnutí žaloby soud současně v souladu s § 60 odst. 3 větou první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.
10. Jelikož řízení skončilo odmítnutím žaloby před prvním jednáním, soud podle § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) rozhodl rovněž o vrácení žalobcem zaplaceného soudního poplatku za podání žaloby v částce 2 000 Kč. Tato částka bude žalobci vrácena z účtu krajského soudu ve lhůtě stanovené v § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích. Soudní poplatek za předběžné opatření soud žalobci vrátit nemohl, neboť tento soudní poplatek byl konzumován tím, že soud o návrhu na vydání předběžného opatření rozhodl usnesením ze dne 15. 12. 2021, č. j. 141 A 12/2021-87.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 14. září 2022

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.